

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Evsebivs || De Euangelica pr[a]eparatione

Eusebius <Caesariensis>

[Augsburg], 1522

VD16 E 4299

Repetitio theologiæ gentilium Cap. i.

urn:nbn:de:hbz:466:1-34477

15: DE PRAEPARATIONE EVANGELICA.

sciri posse. Quomodo enim quantum diminuat a latione maligni propter inspectionē benigni percipies? Et utrum auferat malignus quod a benigno cōceditur, quoniā locum eius aspexerit, aut mutet, aut imminuat, aut mixtura quadam inde fiat quis percipiet? Quae omnia si quis altius inspiciat, facile credat nō posse ista humano ingenio penitus percipi. Vnde si quis harum rerum periculum fecerit, uidebit in pluribus errare, q̄ ueritatem consequi genethialogicos. Quamobrem Esaias etiam quasi haec om̄ibus impossibilia sint, ad filiam Chaldaeorum, qui maxime ista profitent̄, ait. Ad sint, & saluam te faciant astrologi, cœli annūcient tibi qd tibi accidat. His em̄ uerbis docemur uel diligētissimos in hac re Chaldaeos nō posse prædicere, quae uelit unicuiq; gēti deus attribuere. Haec Origenes. Demonstratum iam esse puto nec deos, nec bonos dæmonas gētilium deos esse. Sed e contra, seductores quosdam atq; maleficos nulli magis rei studētes, q̄ ueritatis euerfioni. Ita cum magnos in genere hominum errores perspexerint, fatore etiam necessitate falsa, om̄es pene gētes decaperunt, a quibus erroribus nemo a seculo q̄ dominus & Saluator noster Iesus christus liberauit. Quae om̄ia idcirco in hac Euangelica præparatione priora collocamus, ut rebus ipsis uideas, qua fraude maiores nostri opprimebantur, & unde nos per solam euangelij doctrinam emerfimus.

EVSEBII PAMPHILI LIBER SEPTIMVS.

Repetitio Gentilium Theologiae. CAPVT I.

Hic ergo ita dictis atq; ita dispositis, iam tēpus est de Philosophia Hebraeorū ac pietate uitaeq; moribus differere. Nam quoniā falsam religionem gentium nō absq; ratione spreuisse iam demonstrauimus, reddenda modo ratio est, quare sapientia Hebraicae scripturae delegimus. Quod autem nulla sit culpa a Barbaris ueritatem uelle cognoscere, alio tēpore omnem philosophiam, omnemq; disciplinam a Barbaris Græcos accepisse ostendemus. Nunc ꝑo aperire proposuimus ab Hebraeis solummodo uerae pietatis fundamenta iacta fuisse. Ceteri em̄ homines ceteraq; gētes uniuersae præter Hebræos, nihil

nihil fere immortalitate animi sentientes, nec aliquid præter hæc uisibilis cogitantes, corporum uoluptate felicitatem terminarunt, adeo ut quasi maxima deorum uoluptas ab eis coleretur, ac propter uoluptatem uitam optabilem ducerent. Quare alij Solem & Lunam & reliquas stellas, a quibus hanc uitam dari putabant, alij terræ fruges, & reliquas mundi partes, unde non paruam se uoluptatem capere uidebant, deos & auctores omnium rerum esse prædicarunt, alij non ueriti sunt titillationem sensuum Cupidinem & Venerem non sibi solum, uerum etiam cæteris dijs proposuisse, alij principes ac Tyrannos, quibus eis uoluptati fuerunt, & uiuos adorarunt, & post mortem in cælum ascendisse crediderunt, alij malignos quosdam spiritus, qui cupiditates eorum incendebant, & culti uoluptatibus explebant, uenerati sunt, alij huius religionis falsitatem perspicientes, non esse deos omnino arbitratii sunt, alij multo impudentius cæteris, summum bonorum omnium, summamque beatitudinem ipsam uoluptatem esse crediderunt, cui quasi supremæ deæ seruire perpetuo non erubescerent. Nam & eorum mulieres, ut sacer Apostolus dicit, mutarunt naturalem feminæ usum in eum, qui est præter naturam, Mares autem etiam similiter spreto naturali usu, alter in alterum exarserunt, masculi in masculos turpitudinem operantes, & erroris eorum mercedem in se ipsis capientes. Ita Græci simul & Barbari, docti omnes atque indocti, laudibus & hymnis tam in deorum solennitatibus, quam in publicis spectaculis uoluptatem efferebant. Fornicationis enim uitium, est idolorum exquisitio. Tanto enim errore impliciti, mala malis addebant. In nephandis nuptijs parentes cum liberis, ac mares cum maribus sceleratissime uitam trahentes, ac ipsas immanes bestias turpitudinis cumulo longe superantes. Quæ omnia a philosophis & hystoricis suis confirmata sunt.

Quod solum Hebræorum genus ueram sequebatur pietatem. CAP. II.

Solum autem Hebræorum genus inter tot tantosque errores ab uno uoluptatis collo, tanquam hydra in diuersa capita profusus, ueram pietatem secutum est. Hebræi enim soli præ sanctamque consideratione primum elementa, & quæ ab elementis composita sunt, Solem similiter & Lunam, & cæteras stellas, & cælum ipsum non solum deos non esse, uerum etiam animæ penitus expertia iudicauerunt.

p carunt.